

SLOMŠKOV LIST

MARIBOR LETO XXXIV - ŠTEVILKA 1 (66) SEPTEMBER 2021

Slomškoveu listu na pot

Življenje kristjana je pot svetosti in Jezus Kristus je ne le cilj, ampak tudi pot k tej polnosti, k uresničenju našega življenja. Zato je vsak od nas povabljen, da dan za dnem, v vsakdanjih opravilih in dolžnostih, izžareva to Jezusovo svetost. Ta svetost namreč nikoli ni nekaj prisiljenega ali narejenega, še manj nekaj dvoličnega, ampak je to vedno pristna, iskrena in ponižna hoja za Gospodom.

Slomškov list je za vse nas priložnost, da Slomška še bolj spoznamo in ga skušamo posnemati. V luči njegove skrbi za vsakega človeka odkrivamo, kako so njegove besede in njegova dela aktualna tudi za današnji čas.

Slomšek je svojo vero, svoj odnos z Bogom živel z veseljem, z velikim zaupanjem in s ponosom. Rečemo lahko, da se je svetost v vsej resničnosti in iskrenosti na zgovoren način razkrivala skozi vsa obdobja njegovega zemeljskega življenja. Tako lahko pri njem svetost odkrivamo že v otroški in v mladeniški dobi. Z njegovim odraščanjem postaja luč svetosti le še svetlejša in vedno bolj prepoznavna in jasna. Tako nam Slomšek s svojim svetniškim življenjem prepričljivo sveti kot otrok, kot dijak, bogoslovec, še bolj zgovorno in jasno pa kot duhovnik in kot škof.

Po njegovi priprošnji in po njegovem zgledu lahko tudi mi izžarevamo Božjo dobroto, Božjo ljubezen, svetost, pa naj smo mladi ali že starejši.

Da bomo tega sposobni, mora biti tudi vsak od nas vedno bolj eno z Jezusom, tudi mi moramo biti mladike, ki dobivajo življenjski sok od Jezusa, ki je trta. Zato vedno znova poglobljajmo in prečiščujmo svojo vero v iskreni in zaupni molitvi, v poslušanju Božje besede in prejemanju zakramentov.

Zgledujmo se po bl. A. M. Slomšku in se mu radi priporočajmo, posebej še, če nas zadenejo težave in preizkušnje.

Na ta način bomo pokazali svoje zaupanje v njegovo priprošnjo in s tem odločilno pripomogli, da bi mogli Slomška kmalu častiti kot svetnika in priprošnjika pred celotno vesoljno Cerkvijo.

+ Alojzij Cvikel, mariborski nadškof

Beseda postulatorja

Dragi bralci Slomškovega lista in predvsem častilci škofa bl. Antona Martina Slomška,

z vami delim veselje, da se je Slomškov list spet pojavil med nami!

Res da le v elektronski obliki, a to ima tudi prednost, saj ga lahko praktično neomejeno širimo – za kar vas tudi prosim; kdor pa želi, si ga lahko tudi natisne ali pa zato poskrbijo župnije. Naj nas tudi Slomškov list združuje in hkrati spodbuja, da bomo za Slomškovo kanonizacijo molili in se zatekali k njemu s še bolj gorečim zaupanjem v svojih stiskah in preizkušnjah.

Ob letošnjem Slomškovem godu in Slomškovi nedelji vam iskreno čestitam, saj je oboje tudi praznik vseh, ki nam je Slomšek pri srcu.

Letošnjo pripravo na Slomškovo nedeljo je Slomškov odbor usmeril v smislu praznovanja leta sv. Jožefa, ki ga je papež Frančišek razglasil ob 150-letnici razglasitve sv. Jožefa za zavetnika vesoljne Cerkve (papež Pij IX. 8. decembra 1870 – osem let po Slomškovi smrti). Tudi zato letos glavno slovesnost gosti svetišče sv. Jožefa nad Celjem (26. september 2021). To svetišče je še posebej povezano z delovanjem bl. Antona Martina Slomška, kajti 1851 ga je zaupal lazaristom, ki so po njegovem prizadevanju spet prišli v lavantinsko škofijo in po njegovi zamisli prinesli prenovo verskega življenja z oživitvijo ljudskih misijonov ter s posebno skrbjo, da se komunistične ideje ne bi širile med našimi preprostimi ljudmi; poleg tega pa je tam bil vrsto let sedež ekumenske Bratovščine svetih bratov Cirila in Metoda.

Razveseljujoče je, da je v zadnjih letih postulatura prejela nekaj več sporočil o zatekanju k bl. Antonu Martinu in tudi zahval za njegovo posredovanje v različnih zadevah. Nekaj primerov lahko najdete tudi v tej številki Slomškovega lista. Hkrati pa vas ponovno spodbujam, da se spodbujate med seboj in zatekate

k njemu ter nam sporočite vaše izkušnje. Saj veste, da proces za razglasitev za svetnika ne more uspešno potekati, če se ob kandidatu ne krepi vera v Božjo pomoč na njegovo priprošnjo in če se ne dogajajo uslišanja.

Pomembno je tudi, da je njegov grob v mariborski stolnici »živ«, kar pomeni, da se na njem dnevno ustavi veliko ljudi in se krepi v veri, upanju in ljubezni ter zaupanju ob Slomškovih relikvijah. Da se na njem redno tudi skupinsko moli, tudi za povsem konkretne zadeve.

Kadar pa si želite o Slomšku še kaj več prebrati, dobiti kakšno molitev ali gradivo za različne priložnosti, vas povabim, da obiščete Slomškovo spletno stran (<http://slomsek.nadskofija-maribor.si/>) in na njej boste našli vedno več Slomškovih besedil ter besedil o njem pa tudi povezave do različnih prispevkov o njem.

Naj še spomnim, da letos obhajamo tudi 170-letnico ustanovitve Mohorjeve družbe, ki je bila dolgoletna Slomškova želja, in 200 let od Slomškovega vstopa v Celovško bogoslovje.

Vse bralce Slomškovega lista priporočam Slomškovi priprošnji!

+ Marjan Turnšek,
postulator

Praznovanje Slomškove nedelje na Bizeljskem pod geslom »Domovina – naša ljuba mati«

V nedeljo, 27. septembra 2020, je pred župnijsko cerkvijo sv. Lovrenca na Bizeljskem potekalo osrednje praznovanje Slomškove nedelje in ekumenskega dneva pod geslom »Domovina – naša ljuba mati«.

Bl. Anton Martin Slomšek je močno povezan z Bizeljskim. Tu je začel svoje prvo kaplansko službo. Na Bizeljskem je kot kaplan pustil zelo močan pečat kot velik zagovornik slovenskega jezika in ljubezni do domovine. Prav zaradi Slomškove ljubezni do domovine in slovenskega jezika smo praznovali Slomškovo nedeljo pod geslom »Domovina – naša ljuba mati«.

Najprej je bila molitvena ura, zatem pa somaševanje, ki ga je vodil mariborski nadškof metropolit msgr. Alojzij Cvikl. Pridigal je upravitelj celjske škofije Rok Metličar.

»Domovina je naša ljuba mati. Bodimo si med seboj kakor dobri otroci in pomagajmo iz vseh moči k sreči domovine in vsakega prebivalca.« Tako nam na srce polaga naš blaženi Anton Martin Slomšek, ta misel naj nas spremlja na današnjo nedeljo, ko smo se zbrali v hvaležnosti in v želji, da bomo po priprošnji blaženega Slomška blagoslovljeni mi in naš rod v naši prelepi domovini Sloveniji.

S temi besedami je v uvodu v mašo nagovorila ga. Andreja Špeljak in poudarila, kako zelo je Slomšek ljubil domovino.

Somaševanju so se pridružili upokojeni nadškof dr. Marjan Turnšek, upokojeni škof dr. Stanislav Lipovšek, generalni vikar Janez Lesnika, naddekan Jože Špes ter številni duhovniki skupaj s svojimi farani in sestre redovnice. Pri sveti maši so sodelovali bogoslovci skupaj z ravnateljem bogoslovja Petrom Kokotcem.

Na praznovanje Slomškove nedelje se je župnija pripravljala kar nekaj časa. Vsa župnija je sodelovala v duhovni pripravi in še posebej pri molitveni skupini, kjer smo molili na čast bl. Antonu Martinu Slomšku. Neposredno pri pripravi na praznovanje Slomškove nedelje pa je sodelovala vsa župnija in občina Brežice, ki je sodelovala pri pogostitvi vseh udeležencev. Seveda pa smo se morali držati vseh ukrepov za preprečitev širjenja koronavirusa in smo se ob tem priporočali Slomšku, da bi čim prej premagali pandemijo in bi normalno zaživeli vsakdanje življenje.

*Vlado Leskovar,
žu. upr. na Bizeljskem*

Vabilo na Slomškovo nedeljo 2021

Vabimo vas,
da se
v nedeljo,
26. septembra 2021,
v živo ali v duhu
ob 15.00 vključite
v **molitveno uro**
za Slomškovo kanonizacijo,
ob 16.00 pa k obhajanju
svete maše,
ki jo bo vodil
msgr. dr. Anton Stres,
ljubljski nadškof em.

Zaradi obhajanja leta sv. Jožefa poteka tokratna slovesnost ob Slomškovi nedelji pri sv. Jožefu nad Celjem, kjer je imel škof Anton Martin leta 1852 nagovor. Tako le je spregovoril o sv. Jožefu: »Sv. Jožef je bil rednik Jezusa, našega Zveličarja. O njegovi pravičnosti govori sam Sveti Duh. Pravično in ljubeznivo je Kristusu, Božjemu sinu, služil kruhek, [...] je mogočen priprošnjik, kar izpričuje sv. Terezija: 'Kar sem prosila Boga, v imenu sv. Jožefa, sem vse dobila po njegovi priprošnji.' O tem nam pripoveduje celotno krščanstvo, ki, takoj za Marijo, najbolj časti sv. Jožefa, pripoveduje nam staro Celje in potrjuje nam vsa krščanska soseska okoliških far, ki je sv. Jožefu v zahvalo, na tem veselem hribčku, zgradila to lepo cerkev.« Namen postavitve tamkajšnjega svetišča je povezan z razsajanjem kuge v 17. stoletju. Zato so

Celjani in okoliške župnije postavile to romarsko svetišče in Slomšek je na to mesto povabil lazariste, da bi z ljudskimi misijoni zajezili vdor ateističnih tokov, ki so bili »kuga« takratnega časa, ki traja še vse v naš čas. Slomšek kot prvo zlo nava- ja vedno bolj razširjajočo se nevero in jo imenuje »gnil sadež duhovno bolne družbe«, drugo grozečo pošast imenuje socializem in njegovega dvojčka surovi komunizem, kot tretje veliko zlo, ki uničujoče deluje na srečo družbe, navaja revolucijo, ki izpodjeda srčiko ljudstev in golta lastne otroke.

Slomšek je v ospredje postavil boj proti zlu, ki ga je prišel dobojevat učlovečeni Bog in se do dokončne zmage dogaja po občestvu Cerkve. Torej smo tudi v našem času pritegnjeni v ta duhovni boj, čeprav se zunanje oblike zla spreminjajo, v jedru pa ne. V čem se npr.

nasilni izgredi po metodi razlikujejo od revolucionarnih metod? Nevera pa je še bolj razširjena kot v Slomškovem času; posledice totalitarnih sistemov pa še tudi niso izzvenele.

170. jubilej Apostolstva sv. Cirila in Metoda, molitev za edinost kristjanov

Bl. Anton Martin Slomšek je poživitev verskega in nramnega življenja v svoji škofiji priporočal, ustanavljal in poživljal razne verske družbe ali bratovščine, pa tudi katoliška društva, ki naj bi skrbela za prosvetno izobraževanje in apostolsko delovanje v katoliškem duhu. Izviren pa je bil v ustanovitvi združenja molivcev za edinost kristjanov, ki ga je poimenoval "Bratovščina sv. Cirila in Metoda", ki je molila za cerkveno edinost.

Navdih za to molitveno združenje za edinost kristjanov je dobil pri papežu Piju IX., ki je leta 1848 pri katoličanih prebudil zanimanje za krščanski Vzhod in gibanje za cerkveno edinost.

Škof Slomšek je ljubil vesoljno Kristusovo Cerkev in zelo ga je bolela needinost v Cerkvi, zlasti med slovanskimi narodi. S posebnim spoštovanjem je častil sveta brata Cirila in Metoda, ki sta že v 9. stoletju delovala tudi med slovenskimi predniki kot apostola krščanske edinosti. Po navdihu Svetega Duha je ustanovljeno molitveno "Bratovščino sv. Cirila in Metoda" za cerkveno edinost potrdil tudi papež.

V posebnem pismu je Slomšek goreče vabil vse duhovnike in vernike, naj bi se pridružili tej molitveni zvezi. Za sedež Bratovščine sv. Cirila in Metoda je izbral cerkev sv. Jožefa v Celju, kjer je bil v ta namen postavljen poseben oltar sv. Cirila in Metoda. Z zavzeto skrbjo je spremljal rast te molitvene družbe, ki se je naglo

širila tudi v drugih škofijah, tudi zunaj današnje Slovenije.

Pozneje se je Bratovščina povezala z "Apostolstvom sv. Cirila in Metoda", ki je na njenih temeljih leta 1891 zaživela na Moravskem, ter na Slovenskem, posebno v ljubljanski škofiji, kakor tudi drugod, in uspešno delovala vse do druge svetovne vojne. Glavna dolžnost članov je slej ko prej bila vsak dan zmoliti za edinost Cerkve očenaš in zdravamarijo. Prilagamo molitev za edinost kristjanov, ki jo prinaša Cerkveni molitvenik (Ljubljana 2007, 66).

Danes, v času ekumenskega gibanja za popolnejšo edinost med kristjani, ki se je v katoliški Cerkvi razmahnilo zlasti po drugem vatiškem koncilu, bi morali pri nas še bolj zavzeto obnavljati Slomškovo Bratovščino ali Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, kar je ponekod uspelo, prav tako v nekaterih redovnih skupnostih (npr. kapucini), ki skupno molijo vsak dan molitev za edinost kristjanov. Prav bi bilo tudi, če bi dobili karton s prošnjami, ki bi jih lahko dodajali k prošnjam za vse potrebe po mašni homiliji. Veseli smo lahko tudi, da nekatera cerkvena gibanja (npr. Marijino delo) dajejo v svoji duhovnosti velik

Molitva za edinost kristjanov

O Bog, ki si nas po svetih bratih Cirilu in Metodu poklical k edinosti vere, zedini vse kristjane v svoji sveti Cerkvi. Naj bomo v češčenju troedinega Boga vsi narodi na zemlji združeni, kakor so združeni božji izvoljenci v nebesih. Tega prosimo po zasluženju Jezusa Kristusa, po priprošnji prečiste Device Marije, svetega Cirila in Metoda, blaženega Antona Martina Slomška in vseh svetnikov. Amen.

Oče naš ... Zdrava Marija ... Slava Očetu ...

Sveta Devica Marija, prosi za nas!

Sveta brata Ciril in Metod, prosita za nas!

Blaženi Anton Martin Slomšek, prosi za nas.

poudarek edinosti med kristjani in dialogu z drugimi verstvi.

Naj nas Slomšek spodbudi, da bomo po njegovem zgledu tudi mi vse bolj postajali apostoli duhovnega ekumenizma, ki je v molitvi za edinost kristjanov in spreobrnjenju v luči Jezusove prošnje v veliko-duhovniški molitvi, "da bi bili vsi eno" (Jn 17,21).

p. dr. Vinko Škafar OFMCap

Slomškov čudež Mohorjeve družbe

»... glejte, ena luč Slovincem gor gre: vidim majhno, pa prebrisano trumico mladih učencikov, ki so se zbrali eden drugemu roke podati, ki so se odločili Slovincem luč prižgati, da bodo veselo enkrat Slovincem svetili z besedo in z dejanjem, ne po nemško, temveč po slovensko! Da, jaz upam in upam, da bo tudi iz naše srede lep sad Slovincem izzorel, lep sad učenosti, od katerega se bo mladi rod slovenski oživil ... Že dolgo bo črna zemlja naša trupla krila, daleč v večnost bomo stopili, in še bo naš trud slovenščini žlahtni sad prinašal.«

Ta preroška napoved Antona Martina Slomška (1800–1862), ki jo je zapisal, ko je kot bogoslovec prvoletnik začel novembra 1821 v celovškem bogoslovju poučevati svoje tovariše slovenščino, se je v samostojni založbi Mohorjevi družbi uresničila šele trideset let kasneje. Že leta 1835 je s pozivom somišljenikom izoblikoval misel o redni ljudski založbi, 1845 pa kot kanonik v Šentandražu in škofijski vrhovni šolski nadzornik na visoki cesarsko-kraljevi ilirski guberniji v Ljubljani vložil prošnjo za ustanovitev »družbe z udi, katerih naloga bi bila spisovati koristne, spodbudne knjige za ljudstvo in za šolska darila, jih dajati v tisk in jih širiti med ljudmi po kar najnižji ceni« in

ji priložil pravila delovanja, a je bila z dopisom študijske dvorne komisije na Dunaju z dne 29. 3. 1845 prošnja zavržena; 15. 4. 1845 pa jo je zavrnil tudi ljubljanski gubernij. Slomšek je po tej boleči zavrnitvi začel 1846 sam izdajati vzgojno knjigo *Drobtinice*, a je uredništvo opustil, ker je istega leta postal škof. Živo pa je ohranjal misel na knjižno založbo, saj je bila 1826 že ustanovljena Srbska matica, 1831 v Pragi Češka matica, 1842 v Zagrebu Ilirska in pozneje Hrvatska matica. Za svojo zamisel o ustanovitvi slovenskega knjižnega društva je 1850 pridobil stolnega kaplana Andreja Einspielerja (1813–1888), poznejšega velikega voditelja koroških Slovencev, in slavista Antona Janežiča (1818–1869). Ti trije, Slomšek, Einspieler in Janežič, so postali usta-

novni temeljni kamen Mohorjeve družbe.

27. julija 1851 so koroški Slovenci sestavili oklic za novo knjižno društvo in ga razposlali na vse vetrove, jeseni je bil objavljen tudi v Janežičevi *Slovenski Bčeli*. Društvo se je imenovalo Društvo svetega Mohorja, njegov namen pa je bil »na svetlo dajati in razširjevati dobre knjige, ki um, srce in voljo ljudi razsvetliti in požlahtniti in se zraven tudi dober kup razprodajati za morejo.« Ta datum šteje tudi kot rojstni datum Mohorjeve družbe, ki letos praznuje 170 let neprekinjenega delovanja. Za zavetnika so si izbrali oglejskega sv. Mohorja, ki so ga

Andrej Einspieler

Anton Janežič

takrat častili po vsem slovenskem ozemlju kot najstarejšo pričo krščanstva na naših tleh.

Društvo sv. Mohorja je leta 1852 izdalo prve knjige in jih z letnico 1853 poslalo svojim 785 udom (članom). Koroški deželni glavar je potrdil društvena pravila 28. avgusta 1853, v odboru pa so bili zastopniki vseh škofij, kjer so živeli Slovenci. Zaradi upadanja naročnikov v naslednjih letih so 22. januarja 1860 v Celovcu društvo preosnovali v cerkveno bratovščino Družbo sv. Mohorja, ki jo je potrdil papež Pij IX. Družbo so vodili po novih pravilih, organizirana je bila po župnijah. Podobno organizacijo je ohranila vse do današnjih dni.

Mohorjeva družba je bila prva organizacija v slovenski zgodovini, ki je povezala in duhovno zedinila Slovence celotnega etničnega prostora. Njene naklade so ob koncu 1. sv. vojne presegale 90.000 izvodov knjig (danes je povprečna naklada 500 izvodov), kar je bil zavidanja vreden dosežek tudi za večje sosednje narode, ki smo jih v tem močno prekašali. Mohorska knjiga je bila tista, ki je v veliki meri pripomogla k formiranju slovenskega naroda. Ko knjige po begu iz Celovca na Prevalje (1919) in selitvi v Celje (1927) zaradi političnih sprememb niso več mogle do ljudi onstran novih državnih meja, je bila 1924 v

Gorici ustanovljena Goriška Mohorjeva družba. Klen slovenski in mohorski duh pa je vztrajal ter ostal in tako danes tri Mohorjeve družbe, Celjska, Celovška in Goriška, delujejo kot samostojne založbe v treh različnih državah, a v enotnem slovenskem kulturnem prostoru in v sestrskem sodelovanju.

Celjska Mohorjeva družba z neprekinjeno tradicijo izdajanja slovenskih knjig od ustanovitve 1851 tudi danes sodi med večje klasične slovenske založbe s širokim repertoarjem humanistike in leposlovja za vse generacije. Med pomembnejše projekte štejemo tudi *Slomškova zbrana dela*, zbirke *Cerkveni očetje* in *Religiozna misel*, ohranjanje tradicionalne *Redne zbirke* z vsakoletnim *Mohorjevim koledarjem* in zbirko *Slovenske večernice*, pa tudi številne druge najodmevnejše tiske zadnjih let, kot so Platonova zbrana dela, prevod Dantejeve *Božanske komedije*, *Leksikon filozofije* (dr. Anton Stres), *Leksikon likovne teorije* (dr. Jožef Muhovič), *Jegličev dnevnik*, pa romani Alojza Rebule, kresnikov finalist *Sonce Petovione* Branka Cestnika in številni

drugi, ki so bralcem na voljo v naših knjigarnah v Celju in Ljubljani, drugih knjigarnah po vsej Sloveniji ter na www.mohorjeva.org.

Mohorjeva je skozi viharje zgodovine kot po čudežu obstala – verjamemo, da tudi zaradi gotovega Slomškovega varstva in blagoslova. Zato ostajamo tudi v sodobnosti zvesti njegovemu poslanstvu. Trdna zasidranost v koreninah slovenstva in krščanskih vrednot ter spoštovanju tradicije je vodilo tudi za smelo prihodnost, v kateri želimo z močjo tiskane knjige skrbeti za ohranjanje in razvoj lepega slovenskega jezika in kakovostne literature, slovenske omike, kulturnega in duhovnega izročila.

Dr. Tanja Ozvatič,
ravnateljica
Celjske Mohorjeve družbe

Z Jožefovega hriba

Po nekajletnem oblikovanju Doma sv. Jožef, in to vse od začetka prenove leta 1993, najprej v smislu obnove poslopij, nato izgradnje Lazarjeve hiše in nato še varstva starejših, smo v letu 2008 začeli v polnosti delovati. To pomeni, da so zaživele vse tri dejavnosti, zamišljene že ob začetku: duhovno prosvetna, orglarska šola in varstvo starejših. Tako smo, vsaj v pripravi materialnih oziroma stvarnih osnov in seveda tudi že programskih, izpolnili Slomškovo željo ob prihodu lazaristov na Jožefov hrib, s katero je sledil karizmi svetega Vincencija, da bo to zares misijonska hiša. To se je, hvala Bogu in po zaslugi sobratov, zaposlenih in vodstva Doma ter občestva okrog Jožefovega hriba, res zgodilo. Od leta 2008 skušamo v vseh treh razsežnostih, kolikor se da, v polnosti delovati. Našim stanovalcem in seveda obiskovalcem pripravljamo najrazličnejše programe, kjer imamo na leto preko 600 prireditev. Dobra tretjina jih je načrtovanih v sklopu naše karizme in usmeritve ter jih pripravljamo in izvajamo z našimi sodelavci. To je naš stalni misijon duhovnega, kulturnega in tudi družabnega oblikovanja sodobnega človeka. Drugi del prireditev je namenjen različnim skupinam, ki jim nudimo vse potrebno za nastanitev, prehrano in delovne prostore, sami pa izvajajo svoj program za svojo zaključeno skupino. Tretji del prireditev je bolj družabnega in pogostitvenega značaja. Gre za skupine, ki k nam priromajo, imajo pri nas obed, bodisi kot romarji ali pa tudi ob svojih

osebnih praznovanjih, velikokrat tudi ob slovesu svojih dragih s pogostitvijo po pogrebu in podobno. Vseh in vsakega smo veseli in skušamo storiti vse, da se pri nas v duhu Slomška in Vincencija ter seveda svetega Jožefa vsakdo počuti doma. To še posebej skušamo dosegati v varstvu starejših, ki je vseskozi polno zasedeno. Pri tem bi želeli poudariti zlasti to, da so naši stanovalci, ki si to želijo in seveda, ki to tudi zmorejo, vključeni v vsa dogajanja in ta so del njihovega vsakdanjega življenja. Tako nimajo le rednega programa v okviru varstva starejših, temveč tudi celotnega duhovno prosvetnega, ki je namenjen zunanjim obiskovalcem, pa seveda tudi njim, in je brezplačen. Mnogi, ki jih te stvari zanimajo, pravijo, da tako intenzivnega življenja, kot ga imajo sedaj na stara leta v Domu, še niso imeli.

Včasih se zdi, da so kakšne stvari tako lepe, da se zanje bojimo, da ne bodo trajale dolgo. Tako se je zgodilo tudi v zadnjih dveh letih, ko smo zaznamovani z virusom in epidemijo. Žal je, kot povsod, posegla tudi v naš Dom in nam s tem krepko zaustavila dogajanje. Pa ni imela le bolečih posledic, tudi na veliko lepega je pokazala, kot med drugim tudi na naših osemdeset zaposlenih in njihovo pripadnost ter zvestobo. Sicer pa seveda tudi na to, da kar je v rednih razmerah bilo že samo po sebi umevno, je postalo neskončno komplicirano, zahtevno in čedalje redkejše. Morali smo povsem zapreti Dom, ali pa smo določen čas delovali zelo okrnjeno, kar se še vedno dogaja, in ne

vemo kot nihče ne, koliko časa bo vse to trajalo.

Resnično smo veseli, da sta se na tem hribu srečala dva velika moža, Vincencij s svojo duhovno prisotnostjo in Slomšek, ki mu je bil hrib tudi fizično blizu, saj je sem gor zahajal že kot gimnazijec in seveda kasneje kot duhovnik, celjski opat in še toliko bolj kot škof. To nas krepi v našem zaupanju, da bomo prebrodili tudi te težke čase. Želimo jih izkoristiti za tiste stvari, ki zanje ni časa, ko je drugega dogajanja dovolj. Tudi načrtujemo, a previdno, saj je prihodnost tako zelo negotova. Vendar nas opogumlja leto sv. Jožefa, ko se temu našemu zavetniku še posebej priporočamo in izročamo v varstvo. V naših prizadevanjih in tudi naših molitvah za prenehanje epidemije nas spremlja res mogočna priprošnja treh naših velikih duhovnih stebrov, na katere se opiramo. Verjamemo, da bomo iz vseh težav izšli in začeli spet v polnosti s svojim delom, za katerega pa nam tudi v teh razmerah ne zmanjka potreb. Glede na možnosti dela je sedaj bolj v ospredju molitev, ki bo zagotovo enkrat obrodila svoj sad, saj v Božjih očeh nič ni zaman. Trudimo se, včasih se kar borimo, in gre, ob tem pa verjamemo tudi v drugačne, poslanstvu in karizmi bolj naklonjene čase. Sicer smo pa tu zaradi tega, da odgovarjamo na potrebe časa, tudi takšne, ki jih težko razumemo, a so prav zaradi tega še bolj potrebne odziva.

*Lazaristi in zaposleni
Doma sv. Jožef*

Slomškova romarska pot

Društvo Slomškova romarska pot (SRP) je bilo ustanovljeno 10. maja 2007 v Mariboru s ciljem, da bi člane društva in javnost seznanjalo o življenju in delovanju bl. Antona Martina Slomška ter da bi promoviralo romarsko pot, ki vodi skozi kraje, povezane s Slomškom. Leta 2010 je bil sedež društva prenešen na naslov Doma sv. Jožef Celje z namenom, da bi Dom nudil organizacijsko, vsebinsko in koordinacijsko pomoč Društvu SRP.

Slomškovo romarsko pot je v največjem delu načrtal in opisal Tone Brecl. Začne se na Slomu pri Ponikvi in poteka po dveh glavnih smereh, in to:

1. Preko sv. Uršule, Žičke kartuzije, Črešnjic, Nove Cerkev, gore Oljke, Svetega Križa do Koroške. Od tam do Celovca, nato do Šentandraža in po Dravski dolini do Maribora. Krajši krak pelje še do Celja in se v Novi Cerkvi priključi glavni

smeri. Manjka še določitev dela poti do Ptujске gore in navezava na drugi del poti.

2. Drugi del poti vodi najprej do Šmarja pri Jelšah preko Tinskega, Svetih gora do Bizeljskega. Že leta tečejo priprave za izdajo vodnika po Slomškovi romarski poti, ki bo, upamo, ob dokončno načrtani poti manjkajočega dela, kmalu zagledal luč sveta.

V društvo je včlanjenih 92 članov, ki se vsako leto sestanemo na občnem zboru v Domu sv. Jožefa. Žal sta bila zadnja dva občna zbora zaradi epidemije Covid 19 dopisna. Kljub epidemiji pa nismo prekinili tradicije pohodov ob dnevu državnosti, 25. junija, ki vsako leto potekajo na relaciji Nova Cerkev – Ponikva. Letos je pohod ponovno potekal tudi iz Šmarja pri Jelšah z zaključkom pri sv. Uršuli in se ga je skupaj udeležilo okrog 60 pohodnikov ter 100 drugih romarjev. Tudi med letom bomo v prihodnje organizirali

več pohodov po različnih delih Slomškove romarske poti in lepo vabljeni, da se nam pridružite. Dogodkom društva SRP lahko sledite tudi na naši fb strani, kjer najdete spletno prijavo za nove člane društva. Vsi, ki se radi udeležujete različnih pohodov in vam je pomembna ohranitev dediščine bl. Antona Martina Slomška, vabljeni, da se včlanite v naše društvo in sproti boste obveščeni o različnih pohodih ter aktivnostih.

Vili Kaučič, predsednik

Odmev s Slomškove rojstne Ponikve

Vse letošnje leto odmeva 30. obletnica slovenske samostojnosti, kar smo obeležili na državni in lokalni ravni. Tako smo v mesecu juniju tudi na Ponikvi obhajali slovesno sv. mašo za domovino in se spomnili, da je naš rojak blaženi A. M. Slomšek o domovini večkrat govoril in tudi

zapisal: »Opominjam in prosim vas, moji bratje Slovenci in učitelji našega rodu, ne dopustimo poteptati v smeti milega materinega jezika! Ljubimo svojo domovino, ljubimo svojo materino besedo!« Kako zelo blagodejne so te besede v času, ko je toliko pregovarjanja, jadikovanja in vse bolj očitnega nasprotovanja vsemu, kar ureja javne zadeve. Slomšku je bila domovina svetinja, z njo tudi materna beseda. Za vero, domovino in domačo besedo je žrtvoval vse, kar je imel. Želimo si, da

bi se ob njegovem zgledu tudi v nas prebujala takšna ljubezen.

Na Ponikvi se veselimo, da nas ob Slomšku nagovarjajo tudi drugi naši slavni rojaki, letos še prav posebej njegov le nekaj let mlajši sodobnik Blaž Kocen, saj obhajamo 200-letnico njegovega rojstva in 150-letnico njegove smrti. Kocen je bil učitelj, ki se je posvetil zbiranju, preučevanju in izdajanju zemljevidov. Njegovi atlasi so bili dolgo časa med najbolj cenjenimi v tedanji Avstriji. Med velikimi ponkovškimi rojaki velja omeniti seveda še Mihaela Zagajška, Štefko Drolc in Stanka Buserja.

Ob različnih dogodkih in praznovanjih nas na Slomška pogosto spomnita Blaže in Nežica. To sta prikupno dekle in fantič, ki v svoji igrivosti sebe rada predstavita kot lika iz znane Slomškovega učbenika *Blaže in Nežica v nedeljski šoli*. S svojo prešernostjo nas najprej razvedrita, nato pa dodata Slomškove izreke in razpredata ob nekaterih modrih mislih.

Čeprav je od izbruha koronavirusa v marcu 2020 romarjev precej manj, kot jih je bilo prej, jih še vedno priroma kar nekaj. Ustavijo se lahko pred Slomškovo rojstno hišo (za ogled notranjosti je potrebna predhodna najava). Prav tako jih vabi čudovita baročna žu-

pnijska cerkev s Slomškovimi relikvijami in krstnim kamnom, pri katerem je bil Slomšek krščen. Ganljivo je spremljati ljudi, ki klečijo in skoraj zamaknjeno molijo ob svetih koščkih Slomškovega telesa. V knjigi spominov zasledimo, da gre za prošnje v številnih osebnih in skupnih potrebah ter za zahvale za uslišane prošnje. V nekaj primerih smo tudi javno opravili devetdnevno za zdrave.

O zaupanju v Slomškovo priprošnjo govorijo tudi številni mašni nameni, ki jih domačini in romarji naročajo pri nas. Samo v letošnjem letu je bilo do sedaj darovanih 24 mašnih namenov v čast blaženemu A. M. Slomšku z dodano prošnjo ali zahvalo. Zdi se, da njegova značilna gorečnost, ki veje iz njegovega škofovskega gesla »Vse v večjo Božjo slavo in zveličanje duš«, ni samo nekaj, kar je veljalo za časa njegovega zemeljskega življenja, ampak še vedno živi in nagovarja tudi sodobnega človeka in ga sredi vrtincev današnjega časa vabi v zaupanje v Božjo previdnost.

*Alojz Kačičnik,
župnik na Ponikvi*

Romanje na Slomškovo Ponikvo

Ta Slomškov opis govori o vlogi in pomenu romanja v človekovem življenju. Prepevanje pred Marijino ali kakšno drugo svetniško podobo je sila preprosto dejanje, ima pa neverjeten učinek. Kot tekoča reka te posrka in potegne na duhovno potovanje proti končnemu cilju. Slomšek nešteto krat pravi, da so to nebesa in v znani pesmi nadaljuje, da je tam naš »pravi dom, tam večno srečen bom.«

Tudi na Ponikvo radi pridejo številni romarji. Do izbruha koronavirusa je bilo veliko romarskih skupin, pa tudi družin

in posameznikov. Skupine pridejo zdaj le tu in tam, družin in posameznikov pa je še kar nekaj.

V obdobju od slovenske osamosvojitve poteka na Ponikvi cela vrsta romanj. Sem spadajo že omenjeni posamezniki in družine, včasih skupina pohodnikov, spet drugič kolesarji, pa tudi organizirane skupine in množična romanja. Slednja so v lanskem in letošnjem letu

zelo okrnjena ali so čisto izpadla, posamezniki, družine in manjše skupine romarjev pa še vedno prihajajo. V nadaljevanju bom nekaj besed posvetil tistim romanjem, ki so v preteklosti vsako leto potekala pri nas in upamo, da bodo spet kmalu oživila.

Kmalu po veliki noči nas obiščejo otroci, ki so prebirali dobre knjige v okviru Slomškovega bralnega priznanja (SBP), ki je organizirano pod okriljem Slo-

venskega katehetskega urada (SKU). Spremljajo jih seveda njihovi mentorji in nemalokrat tudi starši. Za štiri ali več prebranih knjig vsakemu od sodelujočih izročijo priznanje v njegovi župniji. Kdor pri tem

»Kadar sem svoje dni prav ob Marijinem rojstvu v Mariazellu bil, in videl trume pobožnih romarjev iz vseh krajev Avstrijskih držav in slišal milo petje v mnogoterih jezikih Bogu in Mariji v hvalo in čast, mi je to lepo petje v srcu tako milo delo, da sem se od veselja razjokal in tudi sam peti začel« (Drobtinice 1863).

vztraja 4 leta, prejme priznanje na Ponikvi. Tisti, ki so knjige prebirali in njihovo vsebino predstavili svojim mentorjem 9 let, pa na Ponikvi prejmejo posebno Slomškovo podobo.

Dopoldanski živžav s pestrim program zaključimo tako, kot se za romarje spodobi, s sv. mašo.

Ob obletnici slovenske samostojnosti oz. dnevu

državnosti poteka pohod po Slomškovi romarski poti, ki povezuje različne kraje, kjer je Slomšek deloval ali je kako drugače povezan z njimi. Ta pohod poteka praviloma od Sloma preko Žičke kartuzije do Nove Cerkev ali obratno,

ali pa tako, da je zaključna postaja nekje vmes, tja pa pride-mo iz več smeri.

V mesecu septembru je Slomškov praznik. Takrat praznujemo v okviru župnije. Na predvečer ali na sam praznik običajno poteka procesija z lučkami od Slomškove rojstne hiše do župnijske cerkve, kjer sledi sv. maša. V soboto pred Slomškovo nedeljo poteka Slomškov dan, ki ga Župnija Ponikva pripravlja skupaj z Društvom katoliških pedago-gov Slovenije (DKPS) in SKU. Pridružijo se tudi udeleženci SBP za odrasle.

V mesecu oktobru poteka vseslovensko srečanje kmetov v rojstnem kraju blažene-ga A. M. Slomška pri zave-tniku kmetov, slovenskega kmetijstva in kmetijskega slo-vstva. Pri romarski sv. maši sodelujejo kmetje in kmetice iz različnih krajev Slovenije in zamejstva, kakor tudi z raz-ličnih področij kmetijstva. Sv.

mašo daruje eden od slovenskih ško-fov, vrsto let pa že sodeluje tudi evan-geličanski škof. Skupaj s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije (KGZS) in Občino Šentjur udeležence po maši navadno povabimo še pred Slomškovo rojstno hišo, kjer pripravimo slavnostno akademijo in po-gostitev.

V tednu Karitas, ki poteka konec novembra, pa se zbe-re največ romarjev, in to so sodelavci Karitas. Takrat se lahko vsakomur v srcu milo stori, kakor nekoč Slomšku v Mariazellu. Iz src številnih romarjev vre pesem in kliče na pot za-upanja in življenja, kjer je Bog na najvišjem mestu, čisto ob njem pa na enako visokem mestu človek, ki je ničlikokrat ranjen in ubog. Ker vsak nosi v sebi

Božjo podobo, je vreden na-šega pogleda, usmiljenja, so-čutja in pomoči. Po Evharistiji postanemo še bolj povezani z Bogom in drug z drugim in poslani v vsakdanji svet, da vanj položimo znamenja Kris-tusove ljubezni.

Za konec pa še nekaj zapi-sov iz romarske knjige iz naše cerkve.

Blaženi Anton Martin Slomšek, prosi za Slovenski narod, posebno še za mlade, da bi sledili Jezusovemu zgledu.

Hvala Jezusu in Mariji, da lahko vsako leto priromam na Ponikvo in tukaj počastim tudi našega blaženega Antona Martina Slomška. Njemu iz-ročam svoje otroke in vnuke. Hvala.

Blaženi Anton Martin Slomšek, prosim te, bodi mi prip-rošnik pri delu, ki sem si ga naložil, v blagor našem naro-du in domovini, da bom mo-gel izpolnjevati Božjo voljo.

Radi in v zaupanju se Ti pri-poročamo. Molimo in želimo, d bi bil čim prej razglašen za svetnika. Priporočamo Ti tudi našo Krško škofijo in Te kliče-mo kot priprošnjika za duhov-ne poklice na Koroškem in v vsem slovenskem narodu.

*Alojz Kačičnik,
župnik na Ponikvi*

Pričevanja in zahvale

Moja povezanost z Antonom Martinom Slomškom

Na čast Antonu Martinu Slomšku smo molili že kot otroci v naši družini. Imeli smo podobico s sliko tega svetnika in občudoval sem ga. Nisem ga dobro poznal, ampak po pripovedovanju starih staršev mi je ogromno pomenil. Tudi kot duhovnik sem bil ves čas povezan s kraji, ki so me spominjali na Slomška.

Leta 2006 sem doživel posebno preizkušnjo. V sredini meseca februarja mi je začela odpovedovati desna roka, noga in tudi pri govoru sem čutil težave. Ker me ni nič bolelo, temu nisem namenjal veliko pozornosti. Ljudje so me začeli opominjati. O tem je izvedel tudi mariborski škof dr. Franc Kramberger. Poklical me je po telefonu, se zanimal za mojo bolezen in me takoj napotil v bolnišnico. V Mursko Soboto sem šel nekajkrat, vendar mi prave diagnoze niso našli in poslali so me domov.

Nato sem se znašel v kliničnem centru v Mariboru. Stanje moje bolezni v bolnišnici je bilo vedno slabše. Začutil sem, da se moram priporočiti Slomšku. Čeprav nisem čutil bolečin, sem bil vedno bolj zaskrbljen. V župniji so molili k Slomšku za ozdravitev, prav tako tudi drugi. Stanje se je tako poslabšalo, da sem čutil, da bo z menoj konec. Poklical sem ključarje, da se pogovorimo. Zbrali smo se v bolnišnični sobi ob kapeli in zmolili smo za zdravje, nato pa sem povedal, da se moje življenje končuje in naročil vse za pogreb. Bili smo dober tim, zato so nam v oči prišle tudi solze. Povedali so, da v župniji molijo k Slomšku za moje zdravje.

Kot vsak dan sem se tedaj še bolj priporočal Slomšku. Dejal sem, če sem še potreben v tej župniji, naj me ohrani, če ne, pa naj grem k Očetu. Nato me je obiskal kirurg in povedal, da bodo s sondo šli v mojo lobanjo in preučili, kaj te ciste pomenijo, kaj je v njih. Poseg bo zelo tvegan in nevaren, ker so ciste med velikimi in malimi možgani. Bil sem brez besed in se pripravil na najhujše.

Pisati že nekaj časa nisem mogel več. Zgodilo pa se je, da je terapevt opazil več moči pri mojih gibih in to se je dogajalo iz dneva v dan. Opazile so tudi medicinske sestre, ki so bile o vsem na tekočem in mi izjavile, da bo treba z operacijo počakati. Tako sem imel spet slikanje glave v Fontani in zdravnik je bil zadovoljen, ker se je stanje začelo izboljševati. Vse moči so se mi povrnilo, brez operacije ali kakršnihkoli drugih posegov v glavo. Zdravnik je izjavil, da tudi v zdravstvu pride do preobrata na dobro ali boljše, čeprav si on tega pri meni ne zna razložiti. To je bilo njegovo uradno službeno mnenje. Nadaljnji pregledi so potrdili, da je prejšnje stanje povsem izginilo. V bolnici sem bil 38 dni in po odpustu iz bolnice lahko rečem, da sem zdrav. Od tega je sedaj 15 let. Verjamem in vem, da je to zasluga bl. Antona Martina Slomška. Sem preprost župnik dveh župnij, ampak sem vesel duhovnik in rad sem to. Zelo častim Slomška. V sedANJI župniji smo v daritveni oltar vgradili relikvije bl. Antona Martina Slomška. To je bil čudež, ki je velik Slomškov dar in skrivnost, ob kateri lahko le molčim, se čudim in priklonim.

Videnje Slomška

1. februarja 2001 sem bil sprejet v bolnišnico Šempeter pri Novi Gorici zaradi krvavitve na želodcu in dvanajsterniku. Prvih 5, 6 dni se je stanje umirilo, nato se je vsak dan slabšalo [...] 14. ali 15. dan je bilo stanje zelo slabo. Domov so sporočili, da je možna tudi smrt. Prijazna medicinska sestra je poklicala bolniškega duhovnika, takrat je bil g. župnik Janez Kržišnik, ki me je mazilil, ker svetega obhajila nisem bil sposoben zaužiti. Tisti večer ponoči okoli ene ure, točne ure ne vem, sem pred seboj zagledal človeško bitje, oblečeno v rumeno-bel plašč v velikosti 80 – 100 cm; prepoznal sem bl. A. M. Slomška. To videnje je trajalo kar nekaj časa, morda 15 – 20 min. Od tistega dne se je stanje pričelo izboljševati. Žena je prišla drugi dan na obisk in videla razliko od prejšnjega dne; razlika kot noč in dan. Sprememba je bila v fizičnem in psihičnem pogledu. [...] To videnje bl. A. M. Slomška opisujem šele po 17. letih na pobudo duhovnika – patra iz Maribora. (DM, 24. oktober 2018)

(Prav je, da se v spominu ohranijo tudi takšni čudežni dogodki srečanja z bl. škofom Antonom Martinom. – postulator)

Pričevanje framskega farana in sodelavca – g. K. Š.

Začetek novembra 2018 [...] je bil gospod župnik (Franc Dermol) vidno opešan. To njegovo stanje se je nadaljevalo do začetka meseca februarja, ko je popolnoma opešal in sem ga [...] odpeljal na urgenco, kjer se mu je stanje še poslabšalo. Po informacijah, ki smo jih dobivali iz bolnišnice, smo pričakovali, da gospod župnik ne bo preživel. Drugi dan hospitalizacije, ko je bil že v umetni komi, sem pozval farane k vsakodnevnim molitvam za gospoda župnika. Pričeli smo se zbirati vsak večer ob 19. uri v župnijski kapeli, kjer smo za ozdravitev in vrnitev gospoda župnika izmenično molili vse dele rožnega venca, razne litanije, vsak dan pa priporočilno molitev, da naj dobri Bog po priprošnji bl. Antona Martina Slomška ozdravi župnika, da bo lahko ponovno prišel med nas na župnijo. Vsak večer se nas je zbiralo od 10 do 15 vernikov, občasno tudi precej več. Družine so s seboj pripeljale svoje otroke, ki smo jih vključevali v molitev. V molitvi smo vztrajali dva meseca. V zahvalo za ozdravitev smo v mesecu maju organizirali peš romanje na Ptujsko goro. Odkar se nam je župnik vrnil nazaj na župnijo, je v primerjavi s časom pred hospitalizacijo vidno boljši, bolj čil in vesel, manj utrujen.

(G. župnik Franc Dermol je nato še več kot leto in pol opravljal svoje duhovniško poslanstvo, dokler ni 5. 11. 2020 odšel k Očetu. Pričevanje je čudovit primer, kako se župnijsko občestvo lahko odzove z molitveno prošnjo k bl. Antonu Martinu. – postulator)

Rojstvo Klemna Posleka (september 2019), pripoved očeta

Že med nosečnostjo se je na enem izmed pregledov pokazala velika verjetnost, da bo otrok imel semilobarno holoprozencefalijo. Imena dolgo nisem mogel niti izgovoriti, kaj šele da bi razumel diagnozo. V drugi polovici nosečnosti so se začele natančnejše preiskave, ki so potrdile prvotno diagnozo. Vprašanje je bilo, ali bo otrok umrl že med nosečnostjo ali bo preživel porod in kaj bo z njegovim napredkom po rojstvu, koliko let bo dočakal. Vse, kar sva izkusila v življenju, naju je pripeljalo do točke, ko sva se odločila, da hočeva nosečnost izpeljati do konca. To je pot, ki mu je bila namenjena. Klemen se je rodil lani septembra. Po rojstvu je imel precejšnjo dihalno stisko. Da je lahko dihal, je bil en teden intubiran. Potem je prišel čas, ko se je bilo treba odločiti, da ga ekstubirajo (odstranijo cev iz dihalnih poti, op. a.), da vidimo, ali bo sploh lahko samostojno dihal. Takrat nama je z ženo pediatrija predstavila vse možnosti, kaj se lahko zgodi. Pri zdravnikih cenim, ko povedo neposredno, ne glede na mučnost novice. Tisti dan je bil za naju zelo težak. Z ženo sva šla v Slomškovo kapelo v UKC Maribor in Klemnovo življenje na nek način predala Bogu: "Če je tvoja volja, da živi, bo živel. Če pa je čas, da pride k tebi, naj se zgodi tako." Spomnim se, kakšno olajšanje je bilo to zame kot očeta. Del bremena sem prenesel na nekoga drugega. To je bila

zame ena najmočnejših izkušenj v življenju. V tistem trenutku nisva mogla narediti nič več, lahko sva le opazovala, kaj in kako bo. Stanje sva sprejela in tega dne je Klemen prejel tudi zakrament svetega krsta. (Vir: Aleteia)

(Hvala družini Poslek za pričevanje zaupanja bl. Slomšku in po njem Bogu! – postulator)

Čudežna ozdravitev mojega moža Jožeta Voduška (Hoče, 29.03.2020)

V drugem tednu septembra (2019) se je Jože slabo počutil, pregled krvi in vode pa ni pokazal nič posebnega. Osebna zdravnica ga je kljub temu poslala še na kontrolo na infekcijski oddelek, kjer tudi niso našli nič posebnega in ga poslali domov. [...] Še isti večer je imel visoko vročino in začel je zmedeno govoriti. Tudi naslednje jutro je zmedeno govoril, zato sem poklicala reševalno vozilo. V petek, 13. 09. 2019, so Jožeta z rešilcem odpeljali na urgenco, od tam pa na infekcijski oddelek [...]. Že naslednji dan je bil prepeljan na intenzivno nego tega oddelka. Zdravnik mi je povedal, da ima Jože redko, resno bolezen, ki pušča posledice [...] Ta dan je prejel sveto evharistijo, bil maziljen in je pri obredu tudi sodeloval. To mi je dalo nekaj tolažbe, kajti čutila sem, da je stanje tako resno, da brez čudeža sledi le še kaj zelo hudega. [...] V teh težkih trenutkih smo se zatekali k Bogu po pomoč za Jožeta, za nas in vse, ki so skrbeli zanj. Prosili smo za molitev sorodnike, prijatelje, znance, župljane, ti pa so širili molitveno občestvo, da bi pri Bogu izprosili Jožetovo ozdravljenje. [...] Na pobudo našega naddekana gospoda Alojza Petriča smo pri vsaki sveti maši molili k blaženemu Antonu Martinu Slomšku, da izprosi čudež ozdravljenja za Jožeta, ves teden do Slomškove nedelje. [...] Sledilo je poslabšanje, dobil je epileptične napade. [...] Umetna pljuča so mu pomagala dihati, operirali so ga in mu vstavili traheostomo. [...] Seznanjena sem bila z resnostjo zdravstvenega stanja, z nizkim odstotkom preživelih s takšno diagnozo, s težkim potekom bolezni, z dejstvom, da se bo stanje nekaj časa še slabšalo, z možnimi posledicami, ki pa so skoraj pri vsakem bolniku. [...] V začetku oktobra sem izvedela, da zdravilo ni dalo pričakovanega učinka in da so mu dali novo zdravilo. In Bogu hvala, 10. oktobra sem dobila po zelo dolgem času dobro novico: virusa ni in Jože sliši ter odreagira na bolečino. Vse ostale funkcije pa so še pod vprašajem. Kakšne bodo posledice, ne vedo, bodo pa zagotovo. [...] Po nekaj dneh mi je zdravnik povedal, da obvladujejo bolnišnično pljučnico, da ima oči sicer odprte, vendar ni smiselnega odziva. Glede nepokretnosti pa je možno, da tako tudi ostane. [...] Po dveh mesecih pa sem znova doživela močan Božji dar: 12. 11. 2019 imam zapisano ČUDEŽ: Jože je premikal zapestje in dlan leve roke, rahlo tudi desne roke, premikal glavo in imel je močno odprte oči, nasmejal se je, rahlo premikal jezik in prvič za mano ponovil besedo. [...] V začetku decembra sem prvič videla, da je premaknil stopalo desne noge [...] Po mnenju stroke fiziatra ni bil sposoben za zdravljenje v Soči. [...] Tega nisem mogla sprejeti, zato smo molitve, zahvale in žrtve okrepili na tem področju. In z Božjim usmiljenjem se je po mnogih zapletih tudi to uredilo. [...] Tolažila sem se z mislijo, da mi ljudje vsega ne znamo, da smo omejeni, da pa je Bogu vse mogoče. [...] In povedati moram, da so vsi ti ljudje, ki so me opozarjali, da Jože nikoli več ne bo isti, imeli na nek način tudi prav: mnogo bolj je hvaležen za življenje, ki mu ga je usmiljeni Bog podaril, se tega zaveda in v sebi močno čuti Jezusovo prisotnost. Jože ima še vedno okrnjen kratkotrajni spomin, priključ besed je okrnjen, na mnoga področja, ki jih je pred boleznijo obvladoval, še ni stopil. Toda kaj je to v primerjavi z dejstvom, da vidi, sliši, čuti, govori, misli, se smeje, je hvaležen, ljubeč ... To je velik čudež, ki ga je naredil usmiljeni Bog. Zares močno sem hvaležna za vse in vsakogar, ki je k temu dodal svoj delež in se ne bom nikoli mogla dovolj zahvaliti usmiljenemu Gospodu in priprošnjikom, da nas je uslišal in izkazal svojo vsemogočnost.

Milena Vodušek

(Še en lep primer, kaj pomeni molitveno občestvo ob Slomšku v težkih časih preizkušenj. – postulator)

Četrto stoletje Zavoda Antona Martina Slomška

Prvega septembra 1995 je takratni mariborski škof dr. Franc Kramberger podpisal ustanovitveni akt za Vzgojno-izobraževalni zavod Anton Martin Slomšek. Petega marca 1997 je Ministrstvo za šolstvo in šport dalo dovoljenje, da se lahko razpiše splošni gimnazijski program, in to za šolsko leto 1997/98. Prvega septembra 1997 je Škofijska gimnazija Antona Martina Slomška pričela s poukom. V šolskem letu 2021/22 gimnazija praznuje svoj srebrni jubilej.

Slomškov in naš čas sta si v marsičem podobna in v marsičem različna.

Naš čas ni Slomškov čas. Naši problemi niso njegovi problemi. Njegove rešitve ne morejo biti naše rešitve, pa čeprav je še marsikaj tako podobno. A z eno stvarjo, ki je bila v njegovi viziji in v njegovem srcu, a mu ni bilo dano, da jo uresniči, se mu lahko oddolžimo.

Ko je bil v letu svoje smrti na avdienci pri papežu Piju IX., mu je poročal o bogoslovju, dijaškem semenišču, bratovščinah in verskem stanju v škofiji. Pisatelj Alojz Rebula v romanu Pastir prihodnosti zaključek tega srečanja opiše tako: "Papež je veselo ganjen vzdignil roke za blagoslov, takoj za tem pa vprašal, ali ima lavantinska škofija kakšne verske ustanove za vzgojo mladine. V blaženo četrto ure se je Slomšku utrnila kaplja grenkobe, ko na vprašanje ni

mogel odgovoriti pritrdilno. Pripomnil je, da je bila to sicer njegova davna želja, a da je žal ustanovitev bogoslovja in dijaškega semenišča zahtevala vsa njegova finančna sredstva. Papeža je pojasnilo zadovoljilo, obenem pa je izrazil željo, naj bi Slomšek, potem ko bi bila skrb za semenišče mimo, poskrbel tudi za vzgojne ustanove v svoji škofiji" (Rebula, str. 247). Ustanavljanje vzgojno izobraževalnih enot v okviru zavoda Antona Martina Slomška lahko razumemo v duhu njegovega neuresničenega poslanstva.

Iz Slomškove dediščine pa pri vzgoji mladih rodov še danes velja upoštevati njegova življenjska vodila. Slomšek nas uči, da je zdrava domoljubnost edini pravi način za ohranjanje svojega in spoštovanje tujega. Uči nas, da celovito spoštovanje pravic narodov ni v nasprotju s sožitjem v večji mednarodni skupnosti.

Uči nas, da konflikte na polju gospodarstva velja reševati umno in ne z revolucijo.

Kot knezoškof nas uči, da če kot škof vstopa v politično življenje, zagovarja narodov interes in svobodo vere, ne pa boj za oblast in kapital.

Kot človek, ki je vse življenje deloval pedagoško, nas uči, da je delo za pouk in vzgojo ljudstva, še posebej mladih, eno od največjih poslanstev, ki si ga lahko kdo izbere v svojem življenju.

Kot duhovnik, škof in pastir nas uči, da je zaveza Kristusu in njegovi Cerkvi močnejša, kakor pa so vse vezi in spone časa, v katerem je živel.

Kot blaženi in svetniški kandidat nas uči, da ne glede na tok zgodovine in njenih sprememb preživi tisto, kar je bilo storjeno z ljubeznijo, za ljudi, iz odnosa do Boga.

*Rektor Vikariata
A. M. Slomška
dr. Ivan J. Štuhec*

ANTON MARTIN SLOMŠEK

Igrano-dokumentarni film o blaženem škofu Antonu Martinu Slomšku nam bo s sodobnim filmskim jezikom približal življenje in dosežke svetniškega škofa. Na ta način želimo s filmom prikazati škofa Slomška, da bo njegova dediščina še močneje vstopila v kolektivno zavest, pa tudi potrdila v veri vsakega posameznika, ki se bo z njo srečal.

Vabilo k podpori za produkcijo filma

Anton Martin Slomšek je kot osebnost prisoten v zavesti vseh Slovencev, obenem pa je zgodovinska oseba, ki presega meje Slovenije tako s svojim delovanjem kot tudi pomembnostjo. Poznavanje pomembnih zgodovinskih osebnosti, ki ne nagovarjajo samo s svojim delom, ampak tudi z življenjskim zgledom, ki poživlja kulturo in spodbuja posameznika, da naredi premik k svetosti tudi sam.

Zato smo se odločili, da s Studiem Siposh posnamemo film, ki bi Slomška približal mladim generacijam, obenem pa celotni slovenski javnosti obudil zavest, kako pomemben je bil Slomšek za Slovenijo, ki jo poznamo danes.

Nastanek filma zahteva ogromno truda in časa, s čimer so povezani tudi veliki finančni stroški. Za podporo filma se obračamo tudi na vas in upamo, da s skupnimi močmi zagotovimo produkcijo tega pomembnega filmskega spomenika.

dr. Ivan Štuhec in David Sipoš

Podatki za nakazilo

Vikariat Antona Martina Slomška
Vrbanska cesta 30
2000 Maribor

TRR: SI56 2900 0005 2720 812 (UniCredit banka)
SWIFT: BACXS122

namen: film o Slomšku

SLOMŠKOV SKLAD

Vsem, ki s svojimi darovi pomagata pri postopku za Slomškovo kanonizacijo in za izdajanje Slomškovega lista, se iskreno zahvaljujemo.

Naj vam bo blaženi škof Slomšek velik priprošnjik, dobri Bog pa bogat plačnik!

Svoj dar lahko nakažete na

TRR SI56 0451 5000 3153 202 s pripisom namena »Slomškov sklad«.

Slomškova cerkev in župnija v Košakih po dobrih 20. letih delovanja

Župnija bl. škofa Antona Martina Slomška Maribor-Košaki je bila ustanovljena 15. avgusta 1998. A do začetka gradnje naše cerkve je trajalo več kot deset let. V tem času smo gradili vsa temeljna župnijska telesa, pod vodstvom prvega župnika – frančiškana, blagopokojnega p. Francija Pivca OFM. Čas njegovega župnikovanja je bil odločilnega pomena za rast župnije. Največje delo ob gradnji župnijskega občestva je bilo izbrati in kupiti zemljišče, primerno za novo cerkev. Ker sredstev ni bilo dovolj, so župljani izposlovali kredit. Kar nekaj družin iz Košaškega dola je za povrnitev kredita jamčilo z vsem svojim premoženjem. Omenjenim družinam bo župnija večno hvaležna za njihovo pogumno podporo. V nekaj letih je župnija poplačala kredit z obrestmi vred v celoti. Naslednji, še težji korak je bil pridobivanje dovoljenj in soglasij za gradnjo nove cerkve. Težko pričakovana gradnja se je tako začela šele poleti 2008. A žal je župnik sredi največje zagnanosti ob začetku gradnje po hudi bolezni umrl 29. oktobra 2008. Slovenska frančiškanska provinca je za začasnega župnijskega upravitelja določila p. Jožeta Urbanijo OFM.

S 1. 8. 2009 so frančiškani po enajstih letih vodenja župnijo predali v oskrbo mari-

borski nadškofiji. Tako sem bil za tretjega župnika košaške župnije imenovan dotedanji stolni kaplan Igor Ignacij Novak. V kratkem smo postavili spletno stran naše župnije (<https://zupnijambkosaki.wordpress.com/>) in ustanovili župnijski list (Slomškov glas), ki svojo nalogo obveščanja in vzgoje opravljata še danes. Novo leto 2010 je prineslo novega zagona in novih presenečenj. V hudih škripcih se je namreč znašla tudi gospodarska uprava mariborske nadškofije. Glede na zelo negotove okoliščine smo postopno v lastni režiji delali naprej po svojih najboljših močeh. V letih od 2009 do 2015 smo naredili marsikaj: udarniško smo zgradili predelne stene v župnijskem domu in veliko oltarno steno, cerkev smo »oblekli« v lepo opečno fasado, names-

tili smo strojne inštalacije, v župnijskem domu smo namestili omete. Cerkev smo postopno začeli opremljati in leta 2015 pridobili uporabno dovoljenje. Sploh je bilo to leto odločilnega pomena za rešitev finančnih težav naše župnije. Nastala je Ustanova za Slomškovo cerkev v Košakih. Prvi vodja Ustanove je bil tedanji provincial Slovenske frančiškanske province in sedanji ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore, njegov naslednik pa p. dr. Miran Špelič OFM. S pomočjo vse Cerkve na Slovenskem, smo do zahtevanega datuma gradbenemu podjetju SCT v stečaju d.d. uspeli v celoti poplačati zadnjo zahtevano vsoto za razpisan odkup terjatve v višini 330.000,00 EUR (31. 12. 2015). To je bil dan rešitve in hvaležnosti Bogu in vsem, ki

ste pri tem po svoji najboljših močeh pomagali.

Sam sem prepričan, da je naša cerkev bila rešena po čudežu na Slomškovo priprošnjo. Njegova zasluga je v tem, da je ob naši stiski združil ves naš slovenski narod. Polni veselja smo 18. 6. 2016 v zvonik naše cerkve namestili nove zvonove. Zelo slovesno smo praznovali Slomškovo nedeljo leta 2016. Takrat smo po rokah tedanjega nuncija msgr. Juliusa Janusa prejeli relikvije sv. Janeza Pavla, ki so nameščene v oltarni mizi v istoimenski stranski kapeli naše cerkve. Na svečnico, 2. 2. 2019, smo blagoslovili prenovljen betnavski križ, ki je skoraj dvajset let na Betnavski poljani spominjal na drugi obisk sv. papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji. Ta križ je sedaj postavljen na prostoru pred glavnim vhodom v našo cerkev. V soboto, 28. 9. 2019, je mariborski nadškof metropolit msgr. Alojzij Cvikel našo Slomškovo cerkev tudi posvetil. To je bila krona vseh naših dosedanjih prizadevanj.

Na začetku koronske krize (november 2019) smo začeli s polaganjem kamnitega tlaka v prezbiteriju in dela zaključili pomladi 2020. Čas

epidemije nas je najprej zelo prizadel, a utrip župnije nikoli ni ugasnil. Veliko dogajanja se je prestavilo na daljavo (sv. maše, verouk, pastoralne spodbude sodelavcem). Prav tako sta v težkih razmerah zelo dobro delovali Župnijska Karitas ter Kulturno umetniško društvo Nedeljska šola, ki sta s pomočjo ubogim in z različnimi kulturno umetniškimi spodbudami krepili upanje na boljše čase. Ko so se ukrepi v mesecu maju začeli rahljati, smo se spet z velikim veseljem in navdušenjem vrnili nazaj v našo Slomškovo cerkev. Drugi val smo preživeli manj dramatično. V letu 2021 smo doživeli tudi začetek sodelovanja naše župnije z Zavodom Antona Martina Slomška na Vrbanški

cesti v Mariboru. V mesecu juniju je njihova ustanova v naši cerkvi pripravila slovesnost prvega sv. obhajila za svoje otroke.

Kljub lepemu dosedanjemu napredku nas čaka še veliko dela v prihodnje. Radi bi, da bi naše svetišče zares postalo dom za naše župljane in romarje. Prisrčno se vam zahvaljujemo za vso vašo naklonjenost, s katero spremljate rast naše mlade župnije in se vam še naprej priporočamo za vašo duhovno in materialno podporo. Bog vas blagoslovi, priprošnja bl. škofa A. M. Slomška naj vas varuje na poti vašega življenja in vedno dobrodošli v Košakih!

*Igor Ignacij Novak,
župnik s sodelavci*

Odlomki iz treh Slomškovih pridig o sv. Jožefu

Kakor Mojzes v starem - je v novem zakonu sv. Jožef imeniten služabnik božji, katerega je Bog svojemu lastnemu Sinu za varha dal ino rednika. Za Jezusam ino Marijo nar rajši svetega Jožefa v pomoč kličemo, ker je njega pravičen Bog za pravičnosti ino zvestobe del kakor Mojzesa v visoko čast svojih svetnikov povzdignil. [...] Tudi svetega Jožefa je Bog počastil ter je ubogega stenarja svojemu sinu za varha postavil. Kraljem in cesarjem je častito svetega Jožefa ime, ki je rednik Kralja nebes in zemlje.

(Apostolska hrana, 3. del, Celovec, 1850, str. 13-19)

Nehajte toževati Eve revni otroci v dolini solz! Le prave sreče poželite, iščite, živite po vzgledu sv. Jožefa. Veselo vam poreče vaš Gospod: 'Pridi, dobri in zvesti hlapec; ker si bil v malem zvest, bom te črez veliko postavil. Pojdi v veselje svojega Gospoda!' In le to je prava sreča. Amen. *(Pridige osnovane, Mariboru 1899, 269).*

Veliko na tém svéti imenitnost stanu, žlahtnost rodu, bogastvo in premoženje per ljudeh veljajo; alj per Bogu vse to samo na sebi nima nobene vrednosti. Le svete čednosti ino pa dobra déla per Bogu pravo težo imajo, ki ne gleda na stan, ne porajta bogastva, ampak na žlahtnost našega serca. Le tisti je per Bogu imeniten, kateri je pošten ino pravičen, kakor preljubi sv. Jožef, ženin Marije, prečiste device, izvoljen varuh ino rednik Jezusa Kristusa, katerega lepo hvalo v današnjem sv. evangélji béremo.

[...] Jožefu je še skrito bilo, kar je angel Mariji oznanil, ino kaj čuda se je v njej zgodila, de je Sina božjiga od sv. Duha spočéla. Zdaj zagleda Marijo nosečo, se prestraši, ino si svétvati ne vé. — Bog tudi nam svoje skrivnosti perkriva, de razuméti ne moremo, kako ino zakaj se to ali ono zgodi; ravno po tém nas pa tudi uči, ne prenašlo soditi, temveč v ponižnosti čakati, dokler nam kakor sv. Jožefu ob pravim času vse razodene.

Bridka je bila za sv. Jožefa le ta preizkušnja. Svoje nedolžnosti si je bil svést, znana mu je bila čistost Marije. Jo k sebi vzeti, si ni zdaj upal; jo razglasiti, ob poštenje djati, celo tožiti, de bi jo po postavi (2 Mz 22, 23.24) kakor prešuštnico s kamenjem posuli, to on storiti ni mogel. Sklenil je, rajši na skrivnim Marijo zapustiti (kar je bilo Judam perpušeno), kakor ji kako krivico narediti. Takó sodi, misli ino stori Jožef, pravičen mož. — Lepo je, drago poštenje ino bližniga dobro ime spoštovati; še lepši je, se za taisto, kedar je potreba, poskusiti; alj nar lepši pa je, za poštenje nedolžniga zasramovanje voljno trpeti. Sam Bog bo takiga rešil, ino mu zopet čast povrnil, kakor jo je sv. Jožefu dal. [...] Pravično je sv. Jožef živél, ino srečno je v naročju Jezusa ino Marije umrl; velik svetnik je v nebesih, ino mogočen naš priprošnik, kmetovskega ino délavniga stana poseben patron. Oh de bi si tudi vsi perzadévali tako pridni, zadovoljni ino pravični biti, kakor je sv. Jožef bil: časna ino večna sreča bi jim na rokah rastla.

(Hrana evangélskih naukov, Celovec, 1845, str. 17-23)